Onderbouwing zelfverklaring maatschappelijk verantwoord ondernemen (ISO26000)

Dit document bevat de onderbouwing ten behoeve van de zelfverklaring maatschappelijk verantwoord ondernemen conform ISO26000 en de NPR9026+C1. De onderbouwing is van toepassing op HOMIJ Technische Installaties bv en de daaronder vallende vestigingen:

- HOMIJ Technische Installaties Vianen
- HOMIJ Technische Installaties Grote Projecten
- HOMIJ Technische Installaties Amsterdam
- HOMIJ Technische Installaties Groningen
- HOMIJ Technische Installaties Eindhoven
- HOMIJ Technische Installaties Roermond
- HOMIJ Networks
- HOMIJ Duurzame Energie Concepten

	Vraag	Antwoord	Bronnen en overige informatie
1	Onze organisatie legt rekenschap af over onze effecten op de maatschappij, de economie en het milieu. Welke activiteiten onderneemt uw organisatie om invulling aan dit principe te geven?	HOMIJ legt rekenschap af over: • De effecten van haar besluiten en activiteiten op de maatschappij, het milieu en de economie, belangrijke negatieve consequenties in het bijzonder. • De genomen maatregelen om herhaling te voorkomen van onbedoelde en onvoorziene negatieve effecten. *Toelichting/voorbeelden:* HOMIJ Technische Installaties (verder HOMIJ) rapporteert per kwartaal over de effecten op maatschappij, de economie en het milieu. Deze rapportage wordt eenmaal per jaar verwerkt in het duurzaamheidsverslag (niveau G4, GRI) van VolkerWessels (HOMIJ is een werkmaatschappij van VolkerWessels). Tevens rapporteert HOMIJ hierover in haar eigen Maatschappelijk Jaarverslag.	www.homij.nl/mvo Maatschappelijk Jaarverslag (sinds 2016 maatschappelijke poster) Duurzaamheidsverslag VolkerWessels
2	Onze organisatie is transparant over besluiten en activiteiten die een effect hebben op de omgeving. Welke activiteiten onderneemt uw organisatie om invulling aan dit principe te geven?	HOMIJ is transparant met betrekking tot onderstaande activiteiten en onderwerpen: • Het doel, de aard en de plaats van haar activiteiten • De identiteit van een eventueel meerderheidsbelang in de activiteiten van de organisatie. • De manier waarop haar besluiten tot stand komen, worden geïmplementeerd en worden beoordeeld, met inbegrip van de definitie van de rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verschillende functies in de organisatie. • De MVO-prestaties en de wijze waarop deze worden geëvalueerd. • Financiële prestaties • De gevolgen van beleid en activiteiten op de omgeving • De wijze waarop stakeholders worden geselecteerd • Oorsprong van middelen die bij de activiteiten worden ingezet.	www.homij.nl/mvo Maatschappelijk Jaarverslag Duurzaamheidsverslag VolkerWessels

		Toelichting/voorbeelden: HOMIJ wil transparant zijn over besluiten en activiteiten die impact hebben op haar omgeving. Onderdeel van ons MVO-beleid is het jaarlijks publiceren van het Maatschappelijk Jaarverslag. Hierin leggen wij verantwoording af over deze besluiten en activiteiten.	
3	Onze organisatie gedraagt zich ethisch. Welke activiteiten onderneemt uw organisatie om invulling aan dit principe te geven?	HOMIJ gedraagt zich ethisch hieraan wordt invulling gegeven door onderstaande activiteiten. • Bekendmaken van kernwaarden en principes • Inrichting van de bestuursstructuren op dusdanige wijze dat deze ethisch gedrag bevorderen. • Het benoemen en toepassen van normen voor ethisch gedrag, die aansluiten bij de doelstellingen, activiteiten en de ISO26000 norm. • Het bekendmaken van gedragsnormen die van de verschillende functies binnen de organisatie worden verwacht. • Het voorkomen en oplossen van belangenconflicten binnen de gehele organisatie die kunnen leiden tot onethisch gedrag. • Instellen van toezicht- en beheersingsmechanismen om ethisch gedrag te monitoren, te ondersteunen en te versterken. • Openstellen van meldingsprocedures voor mensen afkomstig vanbinnen en buiten de organisatie, zonder angst voor represailles. • Herkennen van situaties waarin lokale wet- en regelgeving niet bestaat, wordt nageleefd of conflicteert met ethisch gedrag en pakken deze situaties aan. • Respecteren van de omgeving. *Toelichting/voorbeelden:* Integriteit is een thema dat om blijvende aandacht vraagt. Bewustwording van de wenselijkheid en noodzaak van integer handelen heeft continu onze nadrukkelijke aandacht. VolkerWessels beschikt over een gedragscode, volgt de richtlijnen die er staan voor het omgaan met een vermoeden van een misstand (Klokkenluidenregeling), de omgang met datalekken (meldpunt datalekken) en heeft samen met een aantal andere bouwondernemingen de Leidende Principes Opdrachtgevend Bouwbedrijf opgesteld. In 2016 hebben vooraf bepaalde functiegroepen (directies, financials, projectleiders etc.) deelgenomen aan een e-learning integriteit met als doel te ontdekken wat integriteit in de context van VolkerWessels betekent en het creëren van bewustwording van wat integer handelen voor de werkzaamheden van de hierboven benoemde functiegroepen betekent.	Intranet WISH Personeelshandboek 'Zo is dat geregeld' www.homij.nl/mvo - Klokkenluidersregeling - Gedragscode - Leidende principes - Regeling vertrouwenslijn - Meldpunt datalekken

		In 2017 zijn de bestaande acties uitgebreid met de communicatie-item “Melding op maandag”. In deze rubriek worden periodiek dilemma’s beschreven die binnen VolkerWessels aan de orde zijn geweest, zodat – indien mogelijk - duidelijk wordt wat VolkerWessels de meest wenselijke oplossing voor het dilemma vindt. Ook worden dilemma’s beschreven die dienen als waarschuwing voor valkuilen of als waarschuwing voor onbewuste overtreden van integer handelen. De behandelde onderwerpen; • Valsheid in geschrifte • De Gedragscode geldt voor iedereen • Gebruik van bedrijfsmiddelen • Melden van misstanden	
4	Onze organisatie respecteert de belangen van stakeholders en speelt hierop in. Welke activiteiten onderneemt uw organisatie om invulling aan dit principe te geven?	HOMIJ respecteert de belangen van haar stakeholders en speelt hierop in. Dit doet HOMIJ door: • Identificatie van de stakeholders • Erkennen en waarderen van de stakeholders en reageren op hun bezorgdheid. • Het onderkennen dat stakeholders onze activiteiten kunnen beïnvloeden. • Het vaststellen of onze stakeholders in staat zijn met ons in contact te treden om invloed uit te oefenen en dat we hiermee rekening houden. • Het wegen van belangen van onze stakeholders in het licht van bredere maatschappelijke verwachtingen. • Rekening houden met de belangen van stakeholders waarmee we geen formele relatie hebben. *Toelichting/voorbeelden:* We ontwikkelen, ontwerpen, bouwen, financieren, beheren en exploiteren en doen dat voor onze stakeholders, onder meer: klanten, medewerkers, aandeelhouders, leveranciers en de maatschappij in brede zin. Maatschappelijke trends vertalen we in kansen en risico’s. Hiervoor formuleren we doelstellingen en thema’s. Het afstemmen van onze doelstellingen en thema’s op die trends gebeurt daarom in dialoog en in samenwerking met onze interne en externe stakeholders. Sinds 2017 maakt bovenstaande werkwijze deel uit van ons verbeterproces.	www.homij.nl/mvo Duurzaamheidsverslag VolkerWessels Context- en stakeholderanalyse (niet openbaar)

5	Onze organisatie respecteert de geldende wet- en regelgeving. Welke activiteiten onderneemt uw organisatie om invulling aan dit principe te geven?	HOMIJ respecteert de geldende wet- en regelgeving daarbij: • Stelt zich op de hoogte van de toepasselijke wet- en regelgeving. • Leeft wetgeving na in de landen waarin activiteiten worden ontplooid, ook als handhaving vanuit de overheid gebrekkig is. • Treft maatregelen om ervoor te zorgen dat relaties en activiteiten in overeenstemming met wet- en regelgeving zijn. • Informeert medewerkers over recente en relevante wet- en regelgeving en de wijze waarop deze kan worden nageleefd. • Beoordeelt periodiek of wordt voldaan aan wet- en regelgeving. *Toelichting/voorbeelden:* HOMIJ is ISO 9001 en ISO14001 gecertificeerd en hanteert een procedure die toeziet op het voldoen aan wet- en regelgeving. Specifiek zorgt deze werkwijze voor het actueel houden van ons Register Wet- & Regelgeving. Op basis van diverse bronnen wordt het register actueel gehouden. Deze informatie is via intranet beschikbaar voor alle medewerkers.	Intranet WISH Register wet- en regelgeving (niet openbaar)
6	Onze organisatie respecteert de internationale gedragsnormen. Welke activiteiten onderneemt uw organisatie om invulling aan dit principe te geven?	HOMIJ respecteert de internationale gedragsnomen. HOMIJ geeft hierin aanvulling door onderstaande activiteiten: • Respecteert minimaal de internationale gedragsnormen in landen waar wetgeving het milieu of de maatschappij onvoldoende beschermt of conflicteert met internationale gedragsnormen. • Het her overwegen van onze relaties en activiteiten in gebieden wanneer de internationale gedragsnormen niet worden nageleefd. • Voorkomen dat we medeplichtig zijn aan het schenden van de internationale gedragsnormen door andere organisatie. *Toelichting/voorbeelden:* HOMIJ respecteert internationale gedragsnormen en werkt conform geldende wet- en regelgeving. Wij vereisen dit ook van onze samenwerkingspartners, waaronder leveranciers. Voor onze belangrijkste leveranciers (> 140 partijen waarmee een mantelcontract is gesloten) hebben onze wij een leverancierscode opgesteld. Met het ondertekenen van deze leverancierscode verklaart de leverancier onder meer universele mensenrechten te erkennen. Andere leveranciers leveren volgens onze algemene inkoopvoorwaarden. Paragraaf 7, lid 6 ziet erop toe dat leveranciers internationale gedragsnormen respecteren.	Leverancierscode (www.homij.nl/mvo) Algemene inkoopvoorwaarden (www.homij.nl/mvo) Beleidsverklaring

7	Onze organisatie respecteert en erkent de universele mensenrechten. Welke activiteiten onderneemt uw organisatie om invulling aan dit principe te geven?	HOMIJ: • Respecteert genoemde rechten in alle landen, culturen en situaties. • Ondernemen stappen in situaties waarin de mensenrechten worden geschonden in het kader van onze bedrijfsvoering, waardeketen en/of onze invloedssfeer. • Maken geen misbruik van of halen geen voordeel uit situaties waarin de mensenrechten onvoldoende zijn beschermt • Respecteren de internationale gedragsnormen. *Toelichting/voorbeelden:* HOMIJ respecteert internationale gedragsnormen en werkt conform geldende wet- en regelgeving. Wij vereisen dit ook van onze samenwerkingspartners, waaronder leveranciers. Voor onze belangrijkste leveranciers (> 140 partijen waarmee een mantelcontract is gesloten) hebben onze wij een leverancierscode opgesteld. Met het ondertekenen van deze leverancierscode verklaart de leverancier onder meer universele mensenrechten te erkennen. Andere leveranciers leveren volgens onze algemene inkoopvoorwaarden. Paragraaf 7, lid 6 ziet erop toe dat leveranciers internationale gedragsnormen respecteren.	Leverancierscode Algemene inkoopvoorwaarden Beleidsverklaring
Stakeholders			
	Vraag	**Antwoord**	**Bronnen en overige informatie**
8	Hoe heeft uw organisatie haar stakeholders geïdentificeerd (wie zijn daarbij in wat voor vorm geraadpleegd)?	Middels een stakeholderanalyse zijn de stakeholders van HOMIJ geïdentificeerd. Primaire vragen voor het vaststellen van stakeholders zijn: - Wie zijn onze financiers - Op welke doelgroepen richten we ons? - Wie zijn de klanten/gebruikers van die doelgroepen? - Bij wie kopen we materialen in? - Wie voert benodigde werkzaamheden uit?	Handboek KAM deel 1 hoofdstuk 5 “beleidsontwikkeling” Context- en stakeholderanalyse(niet-openbaar)
9	Wie zijn de stakeholders van uw organisatie?	Onze (belangrijkste) stakeholders zijn: klanten, klanten van klanten, medewerkers, arbeidsmarkt, onderwijsinstellingen, aandeelhouders, leveranciers, samenwerkingspartners, branch-organisaties en de maatschappij in brede zin.	Context- en stakeholderanalyse(niet-openbaar)
10	Waarom en waarbij betrekt uw organisatie haar stakeholders (geef voorbeelden van de manier waarop uw organisatie dat heeft gedaan)?	Onze omgeving verandert in een steeds sneller tempo. Deze complexe, snelle transformaties in de wereld brengen risico’s met zich mee. Tegelijkertijd bieden trends in de markt en samenleving ook kansen voor nieuwe producten, diensten, toepassingen en oplossingen die meer maatschappelijke waarde toevoegen. Om deze maatschappelijke trends in kansen te vertalen, zoekt VolkerWessels nadrukkelijk naar de maatschappelijke meerwaarde die we met onze bedrijfsprocessen kunnen bereiken. Dat vraagt om een ‘toekomstbestendig’ beleid en een proactieve houding. Het afstemmen van onze doelstellingen en thema’s op die trends gebeurt daarom in	MVO-onderzoek, maatschappelijk jaarverslag 2012

		dialoog en in samenwerking met onze interne en externe stakeholders. Hiervoor worden stakeholdersdialogen georganiseerd. We hebben een mvo-onderzoek gehouden, waarbij de perceptie van medewerkers in relatie tot mvo is gemeten. Daarbij is vooral gekeken naar de identificatie met en betrokkenheid bij de organisatie, dit in relatie tot de mvo-perceptie. Onderzoeksresultaat is onder meer dat het ervaren van het mvo-beleid een positieve invloed heeft op de betrokkenheid met de organisatie.	
MVO kernthema's			
	Vraag	**Antwoord**	**Bronnen en overige informatie**
11	Wij hebben bij het bepalen van de relevante onderwerpen gekeken naar:	Bij het bepalen van de relevante onderwerpen heeft HOMIJ gekeken naar de volgende criteria, te weten: • Eigen (dagelijkse en bijzondere) activiteiten en besluiten • Activiteiten en besluiten in de keten en waarop HOMIJ invloed kan uitoefenen • Activiteiten en besluiten die invloed hebben op duurzame ontwikkeling	Prioriteitenmatrix (niet-openbaar)
12	Welke onderwerpen zijn relevant? Indien u gebruik maakt van de prioriteringsmatrix dan kunt u hiernaar verwijzen.	Zie prioriteitenmatrix	Prioriteitenmatrix (niet-openbaar)
13	Welke criteria heeft u gebruikt bij het bepalen van de significante onderwerpen?	HOMIJ heeft de onderstaande criteria gehanteerd bij het bepalen van de significante onderwerpen: • De mate van impact op de stakeholders • Effect van het wel/niet handelen op het onderwerp • Mate van betrokkenheid van de stakeholders • Relatie met wet en ten opzichte van wet- en regelgeving.	Prioriteitenmatrix (niet-openbaar)
14	Welke onderwerpen zijn significant? Indien u gebruik maakt van de prioriteringsmatrix dan kunt u hiernaar verwijzen.	Zie prioriteitenmatrix	Prioriteitenmatrix (niet-openbaar)

15	Welke criteria heeft u gebruikt bij het bepalen van de prioritaire onderwerpen?	Bij het bepalen van de prioriteiten van de significante onderwerpen heeft HOMIJ de onderstaande criteria gehanteerd, te weten: • Prestaties van HOMIJ ten opzichte van wet- en regelgeving • De potentiële effecten van de potentieel getroffen acties (op lange termijn) • Tijdsduur die benodigd is om de gewenste resultaten te bereiken • Het belang voor HOMIJ of haar stakeholder dan wel het belang bij het realiseren van doelen van HOMIJ of haar stakeholders • Kosten ten opzichte het niet implementeren van acties • Eenvoudigheid en de mate van motivatie dat aanwezig is om acties uit te voeren	Prioriteitenmatrix (niet-openbaar)
16	Welke onderwerpen hebben prioriteit? Indien u gebruik maakt van de prioriteringsmatrix dan kunt u hiernaar verwijzen.	Zie prioriteitenmatrix	Prioriteitenmatrix (niet-openbaar)
17	Tot welke acties heeft dit geleid of gaat u nemen?	Zie prioriteitenmatrix Co2-reductie Masterplan Techniek Leveranciersbeoordeling Implementatie 4-ogenbeleid Start opleidingsprogramma Meldpunt datalekken VolkerWessels E-learning integriteit Deelname aan Social return prestatieladder	Prioriteitenmatrix (niet-openbaar)
18	Toelichting op prioriteitsstelling (leg ook uit waarom bepaalde onderwerpen wel en niet zijn meegenomen)	Prioriteiten zijn door middel van een rekenmechanisme gekwalificeerd. De uitkomsten van deze score bepaalt de prioriteit. Daarbij zijn twee schiftingen gemaakt. Ten eerste, dient het onderwerp relevant voor de organisatie ofwel stakeholders te zijn. De tweede schifting bepaalt het effect. Bij scores boven de 70% wordt een prioriteit gesteld. Alle onderwerpen zijn in de prioriteitenmatrix benoemd.	Prioriteitenmatrix (niet-openbaar)
19	Geef aan welke stakeholders - en op welke wijze – u heeft betrokken bij het identificeren van relevante, significante en prioritaire onderwerpen:	HOMIJ heeft gedurende het opstellen van de prioriteringsmatrix gebruik gemaakt van de interne stakeholders afkomstig uit verschillende afdelingen.	Prioriteitenmatrix (niet-openbaar)
20	Welke (typen) organisaties bevinden zich in uw invloedssfeer en hoe verhouden zich die tot uw organisatie?	In meer of mindere mate kan HOMIJ haar invloed laten gelden binnen branche-organisaties, collega installateurs, bij leveranciers, bij klanten, bij samenwerkingspartners en bij andere werkmaatschappijen van VolkerWessels.	Stakeholdermatrix (niet-openbaar)

21	Op welke manier stimuleert uw organisatie maatschappelijke verantwoordelijkheid bij andere organisaties?	Wij tonen goede voorbeelden. Dit doen wij openbaar op onze website en in ons magazine. Voor klanten ontwikkelen wij innovatieve oplossingen, welke bijvoorbeeld voorgesteld worden in aanbestedingstrajecten. Door deel te nemen aan branche-initiatieven (voorbeeld Masterplan Techniek Amsterdam) stimuleren wij maatschappelijke verantwoordelijkheid binnen de branche. Maatschappelijke criteria worden meegenomen in contractuele voorwaarden en met stakeholders worden maatschappelijke en omgevingsonderwerpen gedeeld om nadelige invloeden te beperken en maatschappelijke en omgevingsbewustwording te stimuleren.	www.homij.nl HomeMade (relatiemagazine) Leverancierscode Inkoopvoorwaarden
22	Op welke manier beoordeelt uw organisatie (potentiële) (negatieve) effecten van de eigen activiteiten en besluiten op de maatschappij, milieu en economie?	Jaarlijks vindt binnen VolkerWessels van alle afzonderlijke werkmaatschappijen een inventarisatie, rapportage en analyse plaats op het gebied van mvo en duurzaamheid. Per werkmaatschappij vindt een benchmark-vergelijk plaats met VolkerWessels als geheel alsmede met bedrijven die actief zijn in dezelfde branche. Daarnaast vindt deze beoordeling plaats via ISO 9001, ISO 14001, BRL6000-21 “bodemenergiesystemen, Co2-prestatieladder, Stek/F-gassen, interne audits en compliance metingen.	Maatschappelijk Jaarverslag Duurzaamheidsverslag VolkerWessels Aanwezige certificaten
23	Op welke manier beoordeelt uw organisatie (potentiële) (negatieve) effecten van de activiteiten en besluiten van organisaties in uw invloedssfeer op de maatschappij, milieu en economie?	- Milieu Aspecten Register (MAR) - Risico inventarisatie- en evaluatie (RI&E)	Milieu Aspecten Register (MAR) (niet-openbaar) Risico inventarisatie- en evaluatie (RI&E) (niet-openbaar)
24	Hoe wordt gepaste zorgvuldigheid uitgeoefend of geïmplementeerd in uw organisatie?	De gedragsnormen die VolkerWessels hanteert zijn vastgelegd in een gedragscode en zijn afgestemd op de gedragscode zoals ontwikkeld door het Algemeen Verbond Bouwbedrijf (AVBB). VolkerWessels wil dat deze gedragscode in de praktijk meer is dan een verzameling regels. De code is bedoeld om een praktische rol te spelen bij de dagelijkse bedrijfsvoering, waarbij ieder van VolkerWessels deze regels naar letter en geest naleeft. Als werkmaatschappij van VolkerWessels werken de medewerkers van HOMIJ conform deze gedragscode. Elke medewerkers heeft de gedragscode ontvangen. De gedragscode en het integriteitsbeleid komen aan de orde tijdens de nieuwjaarspresentatie door de directie. Deze presentatie wordt bijgewoond door alle medewerkers.	www.homij.nl/mvo - Klokkenluidersregeling - Gedragscode - Leidende principes - Regeling vertrouwenslijn MVO-rapportages (www.homij.nl/mvo) CO2-rapportages (CRS-report) /(www.homij.nl/mvo) KAM-rapportage’s (niet openbaar)

		HOMIJ beschikt over instrumenten op de MVO-kernthema's binnen de organisatie te integreren, zoals hierboven al is beschreven, prestaties te prioriteren, te monitoren en bij te sturen. Prioriteren, monitoren en bij te sturen gebeurt door middel van de periodieke KAM-overleggen en MVO-, CO2-rapportages.	
25	Welke (potentiële) negatieve effecten op maatschappij, milieu en economie heeft uw organisatie geïdentificeerd	Deze worden geïdentificeerd in de milieu aspectenregister (MAR), elke vestiging en projectlocatie beschikt over een MAR. De grootste milieu-impact van HOMIJ is de CO2-uitstoot door voornamelijk het gebruik van voertuigen).	Milieu-aspectenregister (niet-openbaar)
26	Onze organisatie heeft richting gegeven aan haar maatschappelijke verantwoordelijkheid:	Maatschappelijk verantwoord ondernemen is onderdeel van onze beleidsverklaring en staat al jaren op de agenda. Het jaarlijks uitgeven van het Maatschappelijk Jaarverslag is hier een voorbeeld van. Periodiek worden thema's, ambities en doelstellingen (SMART) vastgelegd. Vanuit deze doelstellingen worden actieprogramma's opgesteld en worden codes vertaald naar passend gedrag. Over het al dan niet behalen van doelstelling wordt door middel van het managementreview verslag gedaan.	Beleidsverklaring KAM-Jaarplan (niet openbaar) KAM-rapportages (niet openbaar)
27	Op welke manier creëert uw organisatie draagvlak voor maatschappelijke verantwoordelijkheid – binnen én buiten de organisatie?	Via diverse communicatiemiddelen wordt doorlopend aandacht besteed aan en daarmee draagvlak gecreëerd voor maatschappelijke verantwoordelijkheid. Binnen HOMIJ gebeurt dit op alle niveaus. Hiervoor worden in directie-overleggen workshops gegeven (bijv. over social-return) en op de vestigingen bijeenkomsten georganiseerd waarin dit onderwerp aan de orde komt. Denkt u hierbij aan toolbox-meetings en de nieuwjaarspresentatie. Voor alle medewerkers wordt informatie beschikbaar gesteld via het Maatschappelijk Jaarverslag en intranet. In ons relatiemagazine en op onze website publiceren wij projecten waarin duurzaamheid (bijv. Breeam) een belangrijk onderdeel is.	Maatschappelijk jaarverslag (www.homij.nl/mvo)
28	Op welke manier ontwikkelt uw organisatie de benodigde competenties voor het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid – binnen en eventueel buiten de organisatie?	Onze missie is: Ons DNA in elk gebouw. Ons DNA is geformuleerd als: We zijn Actief en Betrokken. We leveren Comfort en Duurzaamheid. Deze vier begrippen (ABCD) maken onderdeel uit van ons selectiebesluit. Met name "Betrokken" en "Duurzaamheid" toetsen de competenties voor het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid. Naast het toetsen hierop bij selectieprocedures vindt evaluatie plaats in functioneringsgesprekken. Tevens vinden toolboxmeetings en presentaties, zoals nieuwjaars-, bouwvak- en kerstbijeenkomsten, plaats om medewerkers (en stakeholders) onderricht te bieden met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid.	

29	Op welke manier heeft uw organisatie haar maatschappelijke verantwoordelijkheid geïntegreerd in haar besturingsprocessen, systemen en procedures?	Maatschappelijke verantwoordelijkheid is onderdeel van het kwaliteitssysteem. Viermaal per jaar vindt rapportage en analyse plaats. Jaarlijks wordt hiervan verslag gedaan. Rapportage wordt gedaan per vestiging waardoor onderling vergelijk mogelijk is. Periodiek vindt een leveranciersbeoordeling plaats. Hiervoor worden de belangrijkste leveranciers uitgenodigd. Op de agenda van dit overleg nemen maatschappelijke verantwoordelijkheid en duurzaamheid een plaats in. De uitkomsten hiervan worden weergegeven in de voorkeursleverancierslijst. Elke partij ontvang een MVO/duurzaamheidsscore. Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid is een vast onderdeel van het project specifieke kwaliteitsplan. Hierin worden aanvullende duurzaamheid en MVO-onderwerpen besproken die van kracht zijn of dienen te worden gestimuleerd op het project waarvoor het kwaliteitsplan specifiek is geschreven.	KAM-rapportages MVO-rapportages CO2-rapportages Leveranciersbeoordeling Voorkeursleverancierslijst
30	Houdt uw organisatie bij haar communicatie over maatschappelijke verantwoordelijkheid rekening met de volgende criteria?	Het duurzaamheidsverslag van VolkerWessels is conform niveau G4 van GRI. HOMIJ rapporteert in haar eigen Maatschappelijk Jaarverslag en rapporteert per kwartaal over de uitstoot van CO2. Dit gebeurt conform de voorschriften van SKAO ten behoeve van de CO2-prestatieladder. HOMIJ staat op deze ladder op trede 4. Daarbij is de informatie, compleet, begrijpelijk, responsief, nauwkeurig, evenwichtig, actueel en toegankelijk.	Duurzaamheidsverslag VolkerWessels
31	Op welke manier communiceert uw organisatie over haar maatschappelijke verantwoordelijkheid?	HOMIJ communiceert op verschillende momenten, met verschillende stakeholders op verschillende wijzen over maatschappelijke verantwoordelijkheid. Dit gebeurt in vergaderingen op intern niveau als extern niveau binnen BVGO, VolkerWessels als met branchegenoten als Uneto-VNI. Met onze mantelcontractpartijen vindt periodiek een leveranciersbeoordeling plaats. Duurzaamheid maakt onderdeel uit van deze beoordeling. Communicatie naar eigen medewerkers vindt plaats via een intranet omgeving WISH en door middel van presentaties en toolboxmeetings. Bij deze laatsten zijn ook overige stakeholders betrokken. Goede voorbeelden en ervaringen worden gedeeld door middel van ons blad HomeMade. Tot slot, zijn zowel het maatschappelijk jaarverslag alsmede het duurzaamheidsverslag openbaar gepubliceerd op de website.	WISH Maatschappelijk Jaarverslag Duurzaamheidsverslag VolkerWessels
32a	Rapporteert uw organisatie over MVO via een maatschappelijk verslag (al dan niet als losstaand verslag)?	Ja, zelfstandig als HOMIJ via het Maatschappelijk Jaarverslag en als onderdeel van VolkerWessels via het Duurzaamheidsverslag.	www.homij.nl/mvo
32b	In ons maatschappelijk verslag staat informatie over:	Markt, Medewerkers, Veiligheid, Milieu en Ondernemingsraad.	

32c	Wij hebben bij het opstellen van ons maatschappelijk verslag rekening gehouden met de volgende overwegingen:	VolkerWessels brengt haar duurzaamheidsverslag uit conform G4 van GRI. Ons maatschappelijk jaarverslag bevat qua omvang en detailniveau de highlights die relevant zijn voor onze bedrijfsvoering en die onderwerpen die het meeste impact hebben op onze omgeving. Dat betekent onder meer CO2-uitstoot. In het verslag geven wij een uitgebreide toelichting op het al dan niet behalen van doelstellingen en te nemen maatregelen.	Duurzaamheidsverslag VolkerWessels
33a	Zijn er conflicten of meningsverschillen (geweest) met stakeholders?	Ja.	
33b	Welke methoden heeft u om (eventuele) conflicten op te lossen?	Een klachtenprocedure maakt onderdeel uit van ons kwaliteitssysteem. Tevens wordt bij projecten een escalatiestructuur opgesteld. Deze structuur i.c.m. de klachtenprocedure is toereikend gebleken.	Handboek KAM
34	Op welke manier monitort uw organisatie haar activiteiten die effect hebben op relevante thema's en onderwerpen?	Jaarlijks vindt binnen VolkerWessels van alle afzonderlijke werkmaatschappijen een inventarisatie, rapportage en analyse plaats op het gebied van mvo en duurzaamheid. Per werkmaatschappij vindt een benchmark-vergelijk plaats met VolkerWessels als geheel alsmede met bedrijven die actief zijn in dezelfde branche. Deze benchmark bevat ca. 100 indicatoren. De benchmark kan tevens uitgevoerd worden tussen verschillende vestigingen van HOMIJ.	CRS-report
35	Hoe heeft uw organisatie haar prestaties op relevante thema's en onderwerpen beoordeeld?	Wij formuleren jaarlijks doelstellingen op de gekozen thema's. Bijvoorbeeld het reduceren van de CO2-uitstoot per fte met 5%. Voor het beoordelen van de prestatie worden via een webbased tool zgn. meters aangemaakt en vervolgens periodiek ingevuld. Voor het meten van CO2 betekent dit onder meer het meten van brandstofverbruik, elektriciteitsverbruik en gasverbruik. Deze metingen zijn per locatie beschikbaar en worden zodanig beoordeeld.	CSR-report
36	Heeft u stakeholders betrokken, zo ja welke?	De belangrijkste stakeholders die betrokken zijn: VolkerWessels en medewerkers van HOMIJ.	

37a	Welke verbeteringen of successen heeft uw organisatie bereikt?	Al enkele jaren op rij realiseren wij een CO2-reductie van 5% per fte. Wij proberen daarnaast niet alleen zelf te verduurzamen maar ook onze klanten duurzamer te laten werken. Een mooi succes is de realisatie van kantoorgebouw The Edge, dit gebouw is uitgeroepen tot meest duurzame kantoorpand ter wereld. Op arbeidsmarktgebied hebben we succes geboekt met onze inbreng bij Masterplan Techniek Amsterdam. Dit project startte bij de oprichting van de Amsterdamse Vakschool voor de Installatiebranche waar HOMIJ-directeur Antonio Navarrete voorzitter van is.	Maatschappelijk jaarverslag HOMIJ HomeMade #56, februari 2015
37b	Welke doelen zijn nog niet bereikt?	Wij streven naar nul ongevallen, het realiseren daarvan zal lastig zijn maar we willen maximale veiligheid op onze projecten. Op dit moment staat HOMIJ op trede 4 op de CO2-prestatieladder, doelstelling is om trede 5 te bereiken.	Maatschappelijk jaarverslag KAM-jaarplan
38	Aan welke MVO-initiatieven en eventuele bijbehorende instrumenten neemt uw organisatie deel?	Masterplan Techniek Amsterdam (Vakschool Technische Installaties)	HOMIJ HomeMade #56, februari 2015
39	Welke van de onderstaande punten heeft u overwogen bij de keuze voor dit initiatief?	Het Masterplan Techniek Amsterdam (Vakschool Technische Installaties) sluit qua relevantie goed aan, het heeft direct aansluiting bij onze bedrijfsactiviteiten. Een belangrijke stakeholder (arbeidsmarkt) wordt hier ontwikkeld.	HOMIJ HomeMade #56, februari 2015
40	Welke concrete acties worden uitgevoerd in verband met het MVO-initiatief?	HOMIJ is kartrekker van het initiatief. Tevens is HOMIJ-directeur Antonio Navarrete nu ook voorzitter van de stuurgroep voor PPS Installatie-/Elektrotechniek. Daarnaast participeert HOMIJ in verschillende werkgroepen (o.a. Communicatie) van het Masterplan Techniek en stelt HOMIJ leerwerkplekken beschikbaar. “Hiermee is het bedrijf niet alleen een echte pionier, maar inspireert het ook andere bedrijven om zich bij het masterplan aan te sluiten. HOMIJ neemt duidelijk zijn verantwoordelijkheid en wil het goede voorbeeld zijn voor de jeugd. Dit is goud waard en verdient een gigantisch compliment.” Aldus Ruud Porck, projectleider namens Gemeente Amsterdam.	HOMIJ HomeMade #56, februari 2015